

De ontvoogde vrouw : kluchtspel

<https://hdl.handle.net/1874/36406>

DE ONTVOOGDE
VROUW
KLUCHTSPEL.

J. Mulder F.

DE

7.

ONTVOOGDE
VROUW,
KLUCHTSPEL.

De derde Druk.

T'AMSTELDAM,

By DAVID RUARUS, Boekverkooper, 1730.

Met Privilegie.

8069

Handwritten signature

C O P Y E
V A N D E
P R I V I L E G I E.

DE Staten van Holland en Westvrieland doen te weten : also
Ons te kennen is gegeven by de tegenwoordige Regenten van
het Wees- en- Oude Mannenhuys der Stad Amsterdam, en
in die qualiteyten te samen Eygenaars, mitsgaders Regenten van
den Schouwburg aldaar, dat zy Supplianten eenige Jaaren hadden
gejoüiffeert van 't Oôtrooy of Privilegie by hen van Ons op den 23.
May 1714. geobtimeert, waar by Wy aan hun Supplianten goedgunstelyk
hadden geaccordeert, en geoôtroeyert, om, gedurende den
tyd van vyftien doen eerst agter een volgende Jaaren, de Werken,
die ten dienste van het Toneel reets waren gedrukt, en van tyd tot
tyd nog verder in het licht gebragt, en ten Toneele gevoert zouden
mogen werden, alleen te mogen drukken, doen drukken, uytgeeven
ende verkoopen, en bevonden dat de Jaaren, by 't voorsz. Oôtrooy
of Privilegie genoemt, op den 22. May 1729. stond te expireeren ;
ende dewyle zy Supplianten ten meesten dienste van den Schouburg,
waar van hunne respective Godshuyzen onder andere mede moeten
worden gesustenteert, de voorengemelte Werken, zoo van Treur-
spellen, Blyspellen, Klugten, als anders, die reets gedrukt, en ten
Toneele gevoert zyn, of in toekomende gedrukt, en ten Toneele
gevoert zouden mogen werden, geerne alleen, gelyk voorheen, zou-
den blyven drukken, uytgeeven en verkopen, ten cynde dezelve
Werken door het nadrukken van andere haar Luyster, soo in taal,
als in spelkonst, niet mogten komen te verliezen, en dewylen sulx
haar Supplianten na de expiratie van 't bovengemelte Oôtrooy, niet
gepermitteert was, zoo keerden zy Supplianten haar tot Ons on-
derdaniglyk verzoekende, dat Wy aan hun Supplianten in kwaliteyten
voorsz. geliefden te verleenen, prolongatie van het voorsz. Oôtrooy
of Privilegie, om de voorsz. Werken, zoo van Treurspellen, Bly-
spellen, Klugten, als anders, reets gemaakt, en ten Toneele ge-
voert, of als nog in het licht te brengen, en ten Toneele te voeren,
den tyd van Vyftien eerstkomende, en agter eenvolgende Jaaren, al-
leen te mogen drukken, en Verkopen, of te doen drukken, en ver-
kopen, met verbod aan alle andere op seekere hooge Peene by Ons
daar tegens te Statueeren, SOO IS 't, dat Wy, de Saeke, ende 't
voorsz. verzoek overgemerkt hebbende, ende geneegen weezende
ter bede van de Supplianten nyt Onze regte wetenschap, Souveraine
Magr ende Authoricyt, de selve Supplianten Geconsenteert, Geac-

cordeert , en Geotroyeert hebben , Consenteeren , Accordeeren , en Ootroyeeren haar by deezen , dat Zy , geduurende den tyd van Vyftien eerst Agtereenvolgende Jaeren , de Werken , die ten dienften van het Toneel reets waren gedrukt , en van tyd tot tyd nog verder in her ligt gebragt , en ten Toneele gevoert zouden mogen werden in dier voegen , als zulx by de Supplianten is verzogt , en hier vooren uytgedrukt staat , binnen den voorsz. Onzen Landen alleen zullen mogen Drukken , doen Drucken , uytgeven ende verkopen , verbiedende daeromme allen ende eenen ygelyken dezelve Werken , in't geheel , ofte ten deele te Drucken , naar te Drucken , te doen Naardrukken , te Verhandelen , ofte Verkopen , ofte elders Naargedrukt binnen den selven Onzen Landen te brengen , uyt te geven , ofte te Verhandelen en Verkopen , op Verbeurte van alle de nagedrukte , ingebragte , verhandelde ofte verkogte Exemplaren , ende een boete van drieduysend guldens daar en boven te verbeuren , te Appliceeren een derde part voor den Officier , die de Calange doen zal , een derdepart voor den Armen der plaatze daar het Casus voorvallen zal , ende het resterende derdepart voor de Supplianten , ende dit t'elkens zoo meenigmaal , als dezelve zullen werden agterhaalt , alles in dien verstande , dat Wy de Supplianten met dezen onzen Ootroye alleen willende Gratificeeren tot verhoedinge van hunne Schade door het Nadrukken van de voorsz. Werken , daar door in geenigen deele verstaan , den innehouden van dien te Autoriseeren , ofte te Advouëren , ende veel min dezelve onder onze protexie , ende bescherminge , enig meerder Credit , aanzien ofte reputatie te geeven , nemaar de Supplianten in cas. daar inne iets onbehoorlyks zoude influëren , alle het zelve tot haren Lasten zullen gehouden weezen te Verantwoorden , tot dien eynde wel Expresselyk begeerende , dat by aldien zy dezen Onzen Ootroye voor dezelve Werken zullen willen stellen , daar van geene geabbreviceerde ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maken , nemaar gehouden wezen , het zelve Ootroy in't geheel , en zonder eenige Omiffie daar voort te drucken , of te doen drukken , ende dat zy gehouden zullen zyn , een Exemplaar van de voorsz. werken , op Groot Papier , gebonden en welgeconditioneert te brengen in de Bibliotheek van onze Univerfiteyt te Leyden , binnen den tyd van zes weeken , na dat zy Supplianten de zelve Werken zullen hebben uyt te geeven , op een boete van zes hondert guldens , na expiratie der voorsz. zes Weeken , by de Supplianten te verbeuren ten behoeve van de Nederduytze Armen van de plaats alwaar de Supplianten wonen ; en Voorts op peene van met'er daad verfteeken te zyn van het effect van dezen Ootroye . Dat ook de Supplianten . schoon by het ingaan van dit Ootroy een Exemplaar geleverd hebbende aan de voorsz. Onse Bibliotheek , by zoo verre zy geduurende den tyd van dit Ootroy deselve Werken zouden willen herdrukken met eenige vermeerderingen of anders , hoe genaamt , of ook in een ander formaat , gehouden zullen zyn wederom een ander Exemplaar van de gemelde Werken , Geconditioneert als vooren , te brengen in de voorsz. Bibliotheek , binnen deselve tyd , en op de boete en penaliteyt , als voren , Ende ten eynde de Supplianten dezen Onzen Consente , ende Ootroye mogen genieten , als naar behooren , Lasten wy allen ende

eenen ygelyken, dien het aangaan mag, dat zy de Supplianten van den inhouden van dezen doen, Laten, ende gedogen, Rustelyk, Vredelyk, ende Volkomentlyk genieten ende gebruyken. Cesferende alle belet ter Contrarie. Gegeven in den Hage, onder onzen Groten zegele hier aan doen hangen op den zeventwintigste Mey, in 't Jaar onzes Heere ende Zaligmakers duysend zeventhondert agt-entwintig.

J. G. V. Boetzelaar.

Onder stond ter Ordonnantie van de Staten,

was getekent

WILLEM BUYS.

Lager stond,

Aan de Supplianten zyn, nevens dit Oſtroy, ter hand gestelt by Extract Authenticq, haar Ed. Gr. Mog. Resolutien van den 28. Juny, 1715, en 30. April, 1728, ten einde om zig daar na te reguleeren.

De Regenten van het Wees- en Oude Mannenhuis hebben in hunne voorsz. qualiteit, het Recht der bovenstaande Privilegie; alleen voor den tegenwoordigen Druk, van **DE ONTVOOGDE VROUW**, *Kluchtspel*, vergund aan **DAVID RUARUS**.

In Amsteldam den zesden January, 1730.

VER:

KORTE INHOUD.

Gy, die gestaåg in tweedracht leefd,
En yder stof tot scherffen geeft,
Kom, wilt de Ontvoogde Vrouw aanschouwen,
Gy zult hier zien hoe slecht het staat,
Als Man of Vrouw, kwaâ gangen gaat,
En geen goed huis te zaamen houwen.
En gy, die wel leefd, lacht en ziet,
Maar, volg voor al dit voorbeeld niet.

VERTOONERS.

NEELTJE MURWEMOER, *Vrouw van Jan Dolkop.*

JAN DOLKOP, *een Smit.*

KEES GOEDBLOED, *een Schoenlapper.*

GRIET HELLEVEEG, *Vrouw van Kees Goedbloed.*

PIETJE } *twee Jongens.*

DIRKJE }

LOBBRIG, *een Viswyf.*

MAAYKE, *een Smokkelapster.*

FOKEL, *een Zielverkoopster.*

LUITJE, *een Turfvulster.*

LYSBETH, *een Uitdraagster.*

Het Kluchtspel speeld in de buurt van de Vertooners, in den schemeravond.

DE
ONTVOOGDE
VROUW.

EERSTE TOONEEL.

NEELTJE, JAN, GRIET *ter zyde.*

NEELTJE.

O Ch! och! ik kan 't niet meer verdraagen,
Myn lieve Man, hou op.

JAN.

Die slaagen

Zyn jou gezont, myn lieve wyf.
Wat is 't een nobel tydverdryf,
Somtyds zyn vrouwtjes rug te meeten.
Maar nou myn les diend niet vergeeten,
Jy weet hoe jy jou draagen moet?

NEELTJE.

O Ja, myn hartje.

JAN.

Maar, gansch bloed!

Onthouw het wel.

NEELTJE.

Ik zel, myn Troosje.

JAN.

Vergeet het niet.

NEELTJE.

Neen, Suikerdoosje.

A 4

JAN.

JAN.

Wel Wyf, zing maar altyd dus fyn,
Dan zul je steeds myn liefste zyn.

NEELTJE.

Vlieg ik niet stadig op jou winken?

JAN.

Somtyds. Maar, 'k ga een paartje drinken.
Ik kom straks weêr, doch wees me zoet,
Maak dat ik niet weêr kyven moet.

Dag Neeltje.

NEELTJE *heel beleefd neigende.*

Dag myn lieve Jantje.

TWEDE TOONEEL.

GRIET, NEELTJE.

GRIET.

JA wel! de duiker haal dat Mantje.

Wel Neeltje, jou bekrengste Vel,
Hoe! lyd ge dit goeds moeds, en zel
Een man jou voogd zyn? felleweken!
'k Zou hem eer hals en beenen breeken.

NEELTJE.

Ik niet. Word ons niet opgeleid,
Wanneer men trouwd, gehoorzaamheid,
En liefde aan onze mans te toonen?

GRIET.

Wel jeni! kund gy 't dus verschoonen?
Gy schandvlekt 't vrouwelyk geslacht,
Weg, weg, neem jou respect in acht.
Zou jy een man noch liefde draagen,
Die jou steeds geeft de bast vol slaagen?
En hem gehoorzaam zyn, die jou
Gestaâg dus teisterd? weg, hy zou
Wel meenen dat het zo behoorden.

NEEL-

NEELTJE.

Ja, lieve Buurwyf, 'k neem jou woorden
 Ten besten. kind, jy kend hem niet.
 Helaas! jy most van myn verdriet,
 De helft maar lyden, 'k zou vertrouwen,
 Dat jy ook wel jou rust zoud houwen.

GRIET.

Wel, waarom ly jy 't, malle meer?
 En waarom sla jy hem niet weêr?

NEELTJE.

Och! zou ik hem weêr durven sinyten?

GRIET.

Wel ja je langat, 'k zou hem byten,
 En knypen, krabben, schoppen, slaan,
 Zo lang ik over eind kon staan.
 Heb jy geen nagels aan jou handen?
 Je bent geen best, je hebt noch tanden,
 En licht wel brandhout in jou huis;
 Waar meê jy hem den kop tot gruis,
 En de armen kund aan stukken kloppen:
 Voorwaar, men zou me zo niet foppen.
 'k Heb aâr ontzag by onzen Kees,
 En houw een fraaije bullepees,
 Om hem somtyds den rug te sineeren;
 Ja, hy durfd hem niet eens verweeren,
 Laat staan my slaan; zo hy me sloeg,
 'k Zweer dat ik hem ten huis uit joeg,
 En hy kwam daar nooit weder binnen.

NEELTJE.

Ja, maar wat zou ik daar meê winnen?

GRIET.

Wel, de voogdyschap van jou man.

NEELTJE.

Door slaan men niemand temmen kan.
 Wat paard zal naar den teugel hooren,
 Wanneer het word geprikt met spooren?
 Zagtzinnigheid betemt een leeuw,

Geen slaagen noch geen dol geschreeuw.
 Men Vaâr pleeg voor een spreuk te voeren,
 Dat, hoe men meêr den drek wil roeren,
 Hoe meêr hy stinkt; en voor gewis,
 Ik loof 't met 't manvolk ook zo is.

GRIET.

Ik niet. Zy meenen, door hun graauwen,
 De vrouwtjes stadig te oversnaauwen,
 Maar vind men tegenstand, jangat
 Staat of hy hem bedreeten had.
 Dies volg myn raad, en hoor met zinnen:
 Wanneer hy weêr eens mogt beginnen,
 Zo neem een hand vol zand, en smyt
 Hem dat in de oogen, dan geen tyd
 Verzuimd, maar een eind houts gekreegen,
 Om 't weêr uit zyn gezigt te veegen:
 En of hy weder slaat, men vecht
 Ook meê, schoon datmen onder legt.
 Taft wakker toe, en pas te raaken,
 En doet hem fraay jou vuilten smaaken,
 'k Wed, om de borrel, dat je in 't kort
 Van deezen haan de meester word.

NEELTJE.

Ik schrik voor 't geen ik jou hoor zeggen,
 'k Zal nooit myn handen an hem leggen.
 Ik maakte 't ligt noch eens zo kwaad.
 Maar doch, 'k bedank je voor jou raad.

DARDE TOONEEL.

GRIET *alleen.*

JA, Slapscheet, loop naar jou Jouweeltje.
 Wat dunkje van dat murwe Neeltje?
 Ze ontziet heur man noch, en hy slaat
 Heur datze mank en kreupel gaat.

Noch

Noch prys ik my, men zal nooit hooren
 Dat ik me zo laat ringelooren,
 En foppen van een man, ó neen!
 'k Ben daar de vrouw niet na, zo 'k meen.
 Myn jakhals moet het al verdraagen,
 't Zy ik hem eten geef, of slaagen;
 Zo 'k vrolyk ben, hy ziet het aan
 En moet vooruit naar bed toe gaan.
 Ga ik eens uit om 't hart te sterken,
 Hy blyft me t'huis, en moet steeds werken.
 En komt 'er iemand, 'k voer het woord.
 't Beurd zelden dat men hem eens hoord.
 Dus moetmen met de mannen leeven,
 Heur klop, in plaats van drinkgeld, geeven.
 Zou ik geen voogd zyn? voor gewis
 Me dunkt dat dit ons eigen is.

Zy gaat naar 't Potbuis.

Hier zit myn Eezel weêr te blokken....
 Maar! zacht, hy is 'er uitgetrokken:
 Wel hoe of 't langer hier zel gaan?
 Ik zweer... Maar, daar komt hy al aan.

VIERDE TOONEEL.

KEES, GRIET.

WAAR zyt gy weêr geweest, Sleeplenden?
 GRIET.

Wel daar ik niemand heen kon zenden.
 KEES.

GRIET.
 Wel Luishond, is dat spreken? 'k zweer!
 Waar is de Bull'pees; geef me weêr *Zy slaat hem.*
 Zulk dwars bescheid. Voort, wil 't me zeggen,
 Of 'k zal jou over 't bankje leggen.

KEES

KEES.

'k Was daar de Vorst te voet moet gaen.
 Wel wyf, wel kunje 't nou verstaan?
 Wat drommel! dus myn rug te beuken.

GRIET.

Ja, maar dat is zeer goed voor 't jeuken.
 Doch, was 't geen leugenkakje?

KEES. Neen,

Neen zeper!

GRIET.

Wel dan, weest te vreên,
 En, als een man strak weêr aan 't werken,
 'k Ga om myn hart eens wat te sterken.

KEES,

Ei! geefme heiligavond.

GRIET.

Wis,

Geef jou daar heilig avond, 't is
 Zo laat noch niet, dat moetje weeten.

KEES.

Wel hoe, men zal terstond gaan eeten.

GRIET.

Dat liegje, guit, 'k wil dat je zwygt,
 En niet eer, als ik, honger krygt.
 Heb jy eens 't hart van uit te loopen,
 Zo zulje 't met de huid bekoopen.

Griet binnen.

KEES.

Ja wel; wat is een man gebruid,
 Die, als hy maar het huis gaat uit,
 Zyn wyf daar van moet reek'ning geeven.
 Nou, 'k hoop zy zal niet eeuwig leeven.
 Daar leggen noch twee schoenen, 'k mag
 Die lappen, want indien ze zag
 Dat die noch ongedaan daar laagen,
 Ik kreeg, in plaats van eeten, slaagen.

Kees gaat in zyn Pothuis.
 VYF-

V Y F D E T O O N E E L.

JAN, KEES in zyn Pothuis.

JAN zingt.

*Sa, Courasi nou myn hart!
 Hy! verban nou alle vreezen,
 Wil uw droefheid en uw smart,
 Met een frissen dronk geneezen:
 Wat baat te zorgen? niemendal,
 'k zweer ik daar niet aan denken zal.*

*Al speelt men Wyf de lichte pop,
 Al gaat zy elk een braveeten,
 Al plant zy boorens op myn kop,
 't Gaat niet aan myn koude kleeren,
 Wanneer ik maar mag lustig zyn.
 Wie is niet vrolyk by den wyn?*

Dat lag 'er boven, en dit zal

Hy drinkt.

Er onder gaan. Beget 't heeft val,
 'k Wou daar geen zoete koek voor eeten.
 Maar inderdaad, 'k wou wel eens weeten,
 Of men ook myns gelyk wel kend;
 Voorwaar 'k ben al een snaakze vent
 Als ik begin. Maar 'k moet ook denken,
 'k Zou aars myn rippetazy krenken.
 Een man moet heer zyn van zen wyf,
 Wat zynze ook aars als tydverdryf
 Voor onze vaak ontstelde geesten?
 En ik verfoey dien man op 't meesten
 Die zich gestaag laat doeken van
 Zyn vrouw, en haar den broek geeft an.
 Doch wat mag onze buurman maaken.
 O Keesje maat! jou snaak der snaaken,

Kom,

Kom, wil met my eens lustig zyn.

Avoes.

K E E S.

My niet.

J A N.

't Is brandewyn.

Wat zou men staág dus zitten duiken.

K E E S.

Neen, neen! men wyfje mogt het ruiken.

J A N.

Wel laatze 't ruiken, malle gek,

En, zeidze wat, sluit haar den bek

Met vuistlook en met knuppelslaagen,

Dat zel de reuk wel wat verjaagen.

K E E S *uit het Pothuis komende.*

Dat moest ik doen, als ik had lust

Om dood te zyn, neen, 'k hou men rust.

J A N, *terwyl Griet hem beluisterd.*

Wel, Kees, moet jy je wyf dus vreezen?

En zou ze wel je meester weezen?

Foei, had ik nimmer jou gekend.

Je moet heur anders wennen, Vent,

En heur fraai na je handen zetten,

En deezen norfen kop verpletten.

En zeggen doctme dit of dat,

Of geeven haar een voet in 't gat.

K E E S.

Ja, kanje met myn wyf zo leeven;

'K wil jou haar daad'lyk overgeven.

Z E S D E T O O N E E L.

G R I E T, K E E S, J A N.

G R I E T.

W El, waar wil dit noch langer heen?

Geef

Geef jy dat jou is, Lammeleên.
Kom, kom, 'k moet jou eens fraay weêr kleunen.

JAN.

Hei, za courazy, dat zyn deunen,
Ja wel, wat boozer droes is dat!

KEES.

Genade Wyfje, och! och! myn gat,
Myn rug, en schouders, kop en lenden!
Oey! oey! houd op, je zult me schenden.

GRIET.

Hoe smaakt die knapkoek? zeg, Oomkool.

Kees schreid.

Geef my weêr weg, jou rechte Jool.
Nou lustig, wakker, nou aan 't schreijen.

JAN.

'k Wed dat ik hier van daan zal teijen,
Eer 't meê myn beurt word.

Jan gaat in huis, en komt in 't venster leggen.

KEES *al bikkende.*

'k Loof het wel.

GRIET.

Heb jy noch niet genoeg? ik zel
Jou noch wel wat van 't zelfde geeven.

KEES.

Neen, 'k heb genoeg voor al myn leeven.

GRIET.

Kom, kus myn duim dan als een man.

KEES.

Ei! Wyf, wat zal...

GRIET *hem dreigende.*

Kom, al weêr an.

KEES.

Ja wel!

GRIET.

Ik zweer.

KEES.

Wat duizend schanden!

GRIET.

GRIET.

'k Zal jou verscheuren met myn tanden.

Kees kust baarduim.

Zie zo. Maar nou, hier onder deur.

KEES.

Wat Wyf, je hebt jou man ook veur.

GRIET.

Hoe wil je niet? wel ik zou zeggen,

Hy loopt onder haar armen deur.

En 'k zweer, hier zou een huisje leggen.

Waar is die wyvesmyter nou?

Kom hier, jou plaager van je vrouw,

En kom u tegens my verweeren,

'k Zal jou dat wyvelaan verleeren,

Jou rechte fun, jou dronken bloed,

Jou raavenaas, die niet te goed

Zyt om de honden voor te smyten.

JAN *uit het Venster.*

Ik zeg jou, Griet, laat dit verwyten,

En schelden, of, by gorkom, 'k zweer,

Ik leg jou op je rug ter neer.

GRIET.

Jou hoorenbiest, durf jy me drygen?

't Is wel, ik zweer, laat ik je krygen,

Ik veegje voort den bek van een.

Zy trekt haar Mes.

Heb eens het hart, en komt bencen,

'k Heb giff'ren eerst men mes gesleepten,

Hoe wou ik jou in't bakkes keepen.

JAN.

Meen jy dat ik zo gek zou zyn,

En my zou steuren aan een zwyn,

En aan haar knorren?

GRIET.

Blooije schyter;

Jou eerdief! foey, jou wyvesmyter!

Hier tegen my durst hy niet staan,

Maar

Maar een onnoos'le vrouw wel slaan.

JAN.

Maak geen geweld meêr voor de buuren:
Of 'k zel je straks men wyf toestuuren.

GRIET.

Men wyf toestuuren! zouje, hond?
Kom jy 'er uit.

JAN.

Neel, gaa terstond

Naar buiten, en dat wyf weg jaagen.

GRIET

Ik loof gewis hy vreesst voor slaagen.
Ik leg men handen aan geen vrouw,
En heb 't niet tegen haar, maar jou.

Z E V E N D E T O O N E E L.

NEELTJE *beneden*, en JAN *boven uit het
Venster*, KEES *in 't Pothuis*, GRIET,
PIETJE, DIRKJE

NEELTJE.

Och! Grietje buur, houd op met kyven;
En wil niet langer hier verblyven,
Men man komt straks beneen, wat raad?
Gy raakt voorzeker dood.

GRIET.

Ja, laat

Hy maar slechts komen; fluks, doe open,
Of 'k zal de deur ter neder loopen.
'k Heb lust tot vechten; ja, ik wil.....

NEELTJE.

Och; Keesje, hou jou wyf vast:

KEES, *uit het Pothuis komende.*

Stil;

Ik durf niet, maar ik wil wel sineeken....

B

GRIET.

GRIET, *hem weer in 't Pothuis jaagende.*

Ja, kom jy hier jou neus in steken?

Weg, dikbalf, straks weer op jou stoel;

Of jy krygt licht, als fluks 't gevoel

Der bullepees.

K E E S.

Ik zal niet kikken,

En my voort aan het werken schikken.

Ik bid maar dat je my niet slaat.

Dat heb ik voor myn tusschenpraat.

GRIET *tegen Jan.*

't Is wel, jou durfniet.

J A N.

Ja, karonje,

Bruï heen slechts.

GRIET.

'k Zal jou kleunen.

J A N.

Konje!

GRIET.

Wel nou, ik hou het dan te goed,

Je komt me ligt wel eens te moet.

J A N.

'k Zal jou dan ook niet schuldig blyven.

GRIET.

Jou, luizebos, jou nar.

NEELTJE, *voor deur komende.*

Dit kyven

Heeft lang genoeg geduurd, dies Griet,

Het was veel beter dat je 't liet.

GRIET.

Ik zeg, hou simoel, of 't zelje rouwen.

NEELTJE.

Wel, 'k wil voor jou myn mond niet houwen.

Graauw jy je zuster toe, wel, ik

Besta je niet....

GRIET.

GRIET.

'k Zeg wees goed schik,
Of jy zult my noch dolder maaken.

JAN.

Sa, wakker wyf, pas wat te raaken,
En geeft heur eens een klap aan 't oor,
Ik geeft jou straks 'er drie weër voor.

NEELTJE.

'k Wil niet, al wou je 'er vier voor geeven:

JAN.

Tut, tut, daar is niet aan bedreeven,
Tast toe maar wakker, zetje schrap.
Ik geeft een vaan voor d'eersten klap.

GRIET.

Doe jy 't voor heur, 'k zal jou 't uitkornen,
En jou dien dikken muil optornen.

JAN.

't Is best dat ik jou raazen laat,
En steur me niet aan deezen praat.

Hy doet het Venster toe.

GRIET.

Dat 's toe. Nou jongens, nou an 't zingen,
Hoe dat een vrouw een man kan dwingen.

PIETJE en DIRKJE.

Hy, sa courafy, Jan durft niet,
Jou, jou, Jan durft niet tegen Griet.

NEELTJE.

Van hier, jou schelmen, met jou razen.

PIETJE.

Zacht, fla niet, wyf, of 't geld jou glazen.

DIRKJE

Maar, dit diend nu straks hor gemaakt.

GRIET.

Ja, maak maar dat het ruchtbaar raakt.

PIETJE.

Kom, gaan wy al de buurt door kryten,
Dat Jan de zwarte Smit liep fchyten,

En niet dorst vechten met een wyf,
Dat hem uittartte, en wou te lyf.

Zongens binnen.

GRIET.

Ja wel, ik lach me noch ten enden.
Dit dienen aanstonts myn bekenden
Te weten. 'k Run daar voort naar toe.

Griet binnen.

NEELTJE.

Ja loop zo lang tot jy bent moe.

ACHTSTE TOONEEL.

JAN, NEELTJE, KEES *in't Pothuis.*

NEELTJE.

DAt was een staaltje, dat was spreken!
Wat weet dat wyf een wind te breeken.
Maar maatje lief, dat was een bui!

JAN.

Die is voorby, 'k hou 't met die lui,
't Rach zel heur voor de mond niet wassen.
Maar, waarom wouje strak niet passen
Op 't geen dat ik jou heb belast?

NEELTJE.

Wat was het, vaar?

JAN.

Dat jy ze een taff
Drie vier zoud om heur ooren geeven,
Op drie voor een.

NEELTJE.

Wie het zen leven!

Ik zal me dit wel wachten.

JAN.

Maar,

Ik wil dat jy in 't een en 't aar

My

My nimmermeer zult tegenstreeven.
 Kom binnen; 'k zaltje nou vergeeven,
 Maar maak dat jy gehoorzaam zyt.

N E G E N D E T O O N E E L.

K E E S *in't Pothuis.*

I S 't niet bedroefd, dus al den tyd
 Te zitten werken, of te draaven,
 En nooit het hart te moogen laaven?
 En 't wyf dat trekt steeds op den tril,
 En doet al 't geen dat zy maar wil.
 Noch zou ik daar niet veel om geeven,
 Indien men maar geruft mogt leeven:
 Maar al dit kyven, al dit slaan,
 Dat staat me geenzins langer aan.
 Zy laat niet eenen dag passeeren,
 Of komt me fraay de ribben sineeren.
 Ja wel; waar vind men slimmer kruis,
 Als zulk een boozen droes in huis?

T I E N D E T O O N E E L.

J A N, K E E S *in't Pothuis.*

J A N.

O Kreelis buur!

K E E S.

Durf jy noch koomen?

J A N.

Wel waarom niet? wie zou ik schroomen?

K E E S.

Men wyf.

J A N.

Ik acht haar niemendal.

B 3

K E E S.

KEES.

Dat bleek strak aars.

JAN.

Dat 's malle kal.

Ik bleef terstond om reden binnen,
 Wyl ik ging by me zelfs verzinnen
 Hoe datmen heur best temmen zou,
 Dat jy weêr voogd wierd van je vrouw,
 Zo jy me nu verlof wilt geeven,
 Ik zal heel aardig met heur leeven.

KEES.

Neen Jan, jy spinde licht te grof.
 Ik houje van men wyf wel of.

JAN.

Wel, 'k zal haar in u byzyn temmen,
 Jou rechte nar.

KEES, *uit het Pothuis.*

Wel dat zou klemmen.

Maar, zeg my eens op wat fatzoen?

JAN.

Hoor, ik zal uw gewaad aandoen,
 En als zy straks weerom zal keeren,
 Zal ik met heur de gek wat scheeren:
 En volgt ze dan heur ouden aard,
 Zal ik me houden als vervaard
 Voor eerst zo wat: maar zy mag vreezen
 Begind ze my te bullepeezen.

't Zal heel wel lukken, naar ik meen,
 Want wy zyn haast van lyf en leên
 Van een gestalte, en daar beneeven
 Heeft ons het daglicht meest begeeven.
 Maar gaan wy hier van daan, want ziet
 Men wierd hier lichtelyk verispied,
 En 't was verbruid rook zy de vonken.
 Kom, eens op 't goed sukkes gedronken.

KEES.

Wagt, 'k zal men pothuis toe doen, Jan,

Wat

Wat bin jy een rechtschape man!
 Kom, gaanwe nu. Wat fakkrelooten,
 Kwam doch deze aanflag wel te vlooten!

E L F D E T O O N E E L.

G R I E T, L O B B R I G.

L O B B R I G.

W E I Grietje, binje zulk een haan?
 Wel, van wanneer woey jou dat aan?

G R I E T.

O Lobbrig! 'k was het al myn leeven,
 Ik heb al menig klucht bedreeven.
 Maar al de vrouwtjes van ons aard,
 Die dienen wel by een vergaard;
 Doch, maar die voogd zyn van haar mannen.
 Men moet terstond den krygsraad spannen,
 En eens beraamen welke straf,
 Datmen voor Neeltje lijfe las
 Het best keur. 'k Zalje, zonder draalen,
 De buurt straks overend gaan haalen.

*Griet klopt aan de huizen van de onderstaande
 Vertooners, en komt yder uit met een byzonder
 gereedschap in de hand.*

T W A A L F D E T O O N E E L.

M A A Y K E, F O K E L, L U I T J E, L Y S B E T H,
G R I E T, L O B B R I G.M A A Y K E, *met een kan in de hand.*

G E b u u r t j e, wat is jou begeer?

F O K E L, *met een haspel.*

Wel Grietje, binje daar al weêr
Met Lobbrig?

LUITJE *met een Schrobber.*

Mag ik jou wel vraagen,

Wat dat 'er scheeld?

LYSBETH *met braywerk.*

Wat mag jou jaagen

Te mywaart, buurwyf? ja, 'k vertrouw,

Dat lichtelyk jou broeders vrouw

Wil kraamen, dan hebje ons van nooden.

GRIET.

O Neen! 'k had jou dan wel ontbooden

Met Teuntje. Maar kom voegje by

Den bak; hoor wat de reden zy.

Ons Sekse heeft men onderwonden

Te hoonen, ja, op't hoogst geschonden,

En zoumen lyden deze hoon?

By gorkum, neen! wat myn parzoon

Belangt, ik zweer my zo te wreken,

Dat al de stad daar van zel spreek.

MAAYKEN.

Maar Grietje, zeg wie deê het jou?

GRIET.

Jan Smit, die altyd slaat zyn Vrouw,

En tegen niemand aârs durft vechten.

FOKEL.

Jan Smit, dat is een knecht der knechten!

Nou hy zen Neeltjes mooie goed

Heeft opgesnapt, slaat hy heur: bloed!

't Moest my niet beuren.

LUIKJE.

Wil niet spreek

Van zyn opsnappen, 't is een teken

Dat Neeltje maar een slapscheet is.

Was zy, gelyk 't behoord, gewis

Zy zou dan de enden zamen houwen.

Voorwaar het is de pligt der vrouwen,

Wanneer de man den baas zo speeld.

LYSBETH.

Natuur heeft heur schynt misgedeeld
Van moed, om eens een kans te waagen.
Ik moet haar zeper noch beklagen!

LOBBRIG.

Wat zal men dan hier in nou doen?
Ik moet weer haast naar huis toe spoen,
Ik durf niet heel lang hier verbeijen,
Ik vrees men kinders mogten schreijen.

GRIET.

Maar datmen heur eens deed ontbiên.

FOKEL.

Maar, Grietje, wat zou dit bediên?

MAAYKE.

Men moest heur 't leed te vooren leggen,
En, waar dat het op stond, eens zeggen,
Datmen niet meer goedvinden kan
Dat zy subjeet blyf aan haar man;
Maar datze hem voortaan moet dwingen,
En leeren andre deunen zingen,
Of datmen haar gelykerhand
Straks uit ons lotlyk gild verband.

GRIET.

Welaan, ik ben daar meê te vrede.

LOBBRIG.

En ik voor my, ik stem dit meede.

LYSBETH.

Ik geefje meê daar toe myn woord.

LUITJE.

Ik wil geen breekspul zyn.

FOKEL.

Vaar voort

Hoe eer hoe liever, met je zaaken.

LYSBETH.

Maar wie zel hier een aanvang maaken?

LUITJE.

Wel buurvrouw Fokel, want zy ziet
Zo wat aanzienlyk.

FOKEL.

't Voegt me niet,

En Lobbrig zel dat beter klaren,
En 't allerbest onze eer bewaren.

LOBBRIG.

Is daar zo veel aan vast; 'k meen neen,
En ben daar heel wel meê te vreên,
En ga heur aanstonds by ons halen.

GRIET.

Wel ja, waar toe dus lang te draalen?

Lobbrig klopt aan Neeltjes huis.

DERTIENDE TOONEEL.

NEELTJE, LOBBRIG, GRIET, FOKEL,
MAAYKE, LUITJE, LYSBETH.

LOBBRIG.

D'Ag Neeltje.

NEELTJE.

Lobbrig, goeijen dag.

Maar, mag ik jou eens zien?

LOBBRIG.

Maar, mag

Ik jou wel eens een woordje spreken?

NEELTJE.

Wel ja je, wat zou jou gebreeken?

LOBBRIG.

Zo bid ik, kom eens voor de deur.

NEELTJE.

Kom liever binnen.

LOBBRIG.

'k Heb iet veur,

Dat

Dat hier moet op de straat geschieden,
En in prezenſy van dees lieden.

NEELTJE.

Wat mag dat weezen?

LOBBRIG.

Hoor, en weet;

Men heeft verſtaan, met harteleet,
Dat jou man Jan, die eervergeeten,
Van plicht noch van manier wil weeten,
Dat hy jou vaak den rug eens ſmeert,
En datje jou gansch niet verweerd.
Dit ſtaat ons langer niet te aanschouwen.

NEELTJE.

Wat raad?

LOBBRIG.

Je zoud met hem ontrouwen,
Of zo je dit niet aan mogt ſtaan,
Moest jy voor 't minſte weder ſlaan.

NEELTJE.

Dat kwam men my noch nimmer leeren,
En ook zou ik dat niet begeeren,
Ik maakten 't licht noch eens zo kwaad.
Geen deugdzaam wyf haar man beſtaat
Te ſlaan; ook zou het gansch niet voegen.
Men moet de mans in als vernoegen,
Dit 's onze pligt.

LOBBRIG.

En 't voegt een man

Zen vrouwtje, waar hy mag of kan,
Met goed fatſoen te reſpekteeren,
Ja ſtaåg haar als een afgod te eeren,
(Gelyk men ziet van buurman Kryu)
Vermits het zwakke vaatjes zyn,
En vaak al heel veel moeten lyen,
Geen wyveſmyter zel bedyen.

NEELTJE.

Te ſcheiden vind ik ongeraân;

Die dat deê, is 't noit wel gegaan,
Dies ik bereid ben te verdraagen,
Al wat hy doet.

GRIET.

Haal dan weêr slaagen.
Ik barst van spyt. Foey, schaamje wat,
Zo 't myn man waar, ik zweer je dat,
Hy zou hier onder deur.

FOKEL,

'k Zou 't houwen
Met jou. Foey, Schandvlek, van de vrouwen!

NEELTJE.

Wat zel ik doen? het is een man,
Die jy, noch ik niet over kan.

GRIET.

'k Wou hy hier waar, ik zweer 't zou blyken,
Of hy, of ik het zeil zou stryken.
Ik vloog hem aanstonds in 't gezigt,
En klopte hem wel warm en dicht.
'k Zou hem de neus uit 't bakhuis byten,
En die weêr in zen trony smyten,
En neemen zo voor jou de wraak.
Laat hy vry zyn een booze draak,
Ik zal een brazaliskus weezen.
Geen man heeft my noch ooit doen vreezen,
Noch nooit geen man myn meester was;
Ik leê het ook niet op dit pas.

NEELTJE.

Maar dit zyn al maar viezevaazen.
Men kan geen man zo licht verbaazen.
Zo ik te doen had met een vrouw,
'k Zweer ik myn end wel houwen zou.
Maar 'k vrees zyn handen en zyn voeten.
Waar meê hy my somtyds komt groeten.

LOBBRIG.

Ja wel, je bent een schoon fatsoen.
Maar, wat zel jy hierin dan doen?

NEELTJE.

'k Zeg alles met geduld verdraagen.

GRIET.

Wel, 'k wens jou dan den huid vol slaagen.

Jou dingen zyn hier afgedaan.

Jou lamgat, wil voort heenen gaan,

'k Zou my aars licht aan jou vergrypen.

VEERTIENDE TOONEEL.

GRIET, LOBBRIG, FOKEL, MAAYKE,
LUITJE, LYSBETH.

GRIET.

JA wel men zinnen zyn aan 't gypen.

'k Zeg noch, 't is onverdragelyk.

Wat krak is dit voor 't Vrouwen Ryk?

Maar zalmen dit, met goeije zinnen,

Dus aanzien, en niet wat beginnen?

FOKEL.

Wel, Grietje, 't schynt 't is dus heur zin.

Ik loof ze moet het vrouvolk, in

Moscovien of Poolen slachten,

Die zich al heel gelukkig achten,

Als haar heur man slaat. Maar, ik acht,

Wyl ik daar niet ben voortgebragt,

Dat ik wel van geluk mag roemen,

Want ik zou deze mode doemen.

LOBBRIG.

Ik ben ook meê van dat verstand,

En ik vervloek wel haast dat land.

MAAYKE.

En noch zo zouden ons die snaaken,

Op 't Schouwburg trachten wys te maaken,

Dat men een vrouw betemmen kan

Met wiegen. Maar, ik wou myn man

My

My maar een reis begon te wiegen,
Ik zou bewyzen dat zy 't liegen.

LOBBRIG.

Het is bedroefd, dewyl zy ziet
Datmen haar helpen wil, zy 't niet
Begeerd.

FOKEL.

Maar, wat helpt al dit praaten?
't Is best dat wy haar loopen laten.
Men fluit vergeefs (zo zeit Peet Hil)
Wanneer het paard niet piffen wil.

GRIET.

Ik wou hy my eens kwam te ontmoeten,
Ik zou myn lust eens aan hem boeten:
Ik moet eens om een luchje gaan,
Misschien tref ik den vent wel aan.
Gebuurtjes, 'k wens jou wel te vaaren,
Wy zullen flus eens weêr vergaären.

VYFTIENDE TOONEEL.

LOBBRIG, MAAYKE, FOKEL, LUITJE,
LYSBETH.

LOBBRIG.

MAar, Maayke, heb je smokkelbier,
Dat vers is?

MAAYKE.

Lekker, kom eens hier,
En proef.

LOBBRIG

Ik heb al dorst gekreegen.
Kom, wilje meê?

FOKEL.

'k Heb daer nirt tegen.

LOBBRIG.

En Luitje?

LUITJE

LUITJE.

'k Zal ook met je gaan.

LYSBETH.

En ik volg meê al achter aan.

Alle tot Maaykens binnen.

ZESTIENDE TOONEEL.

JAN en KEES, *de een in des anders klee-
ren.*

KEES.

J A wel, ik zeg het zonder liegen.

Men zou den droes dus wel bedriegen.

Je lykt me zeker nu zo wel,

Al stakje zelve in myn vel.

'k Dacht niet dat dit jou zo zou passen.

Kees maakt zyn Pothuis open.

JAN.

Ik hoop dat varken wel te wassen.

Dat jy... Maar, 'k zwyg. Ik wou ze hier

Al was; 'k verlang na dat plaizier,

En voel men handen dapper jeuken,

Om heur eens fraay den rug te beuken.

KEES.

Maar kryg jy d'onderlaag, och! Jan,

Wat raad gong jou, en my dan an?

Je moet je zeper dapper houwen.

JAN.

Maar, wilt me dat slegts toevertrouwen.

KEES.

Zy is een vogel, eerje 't weet

Heb jy een brui weg.

JAN.

Niet een beet!

Ga, wil jou maar in tyds verschuilen.

KEES-

KEES.

Hou daar, daar zyn twee ouwe muilen,
Lap daar wat aan, daar 's niet verbeurt
Verknolje die.

JAN.

Maar, Kees, jy steurt
Ons aanflag wel met dit lang blyven.
Maak jou van hier...

KEES.

Zacht, wil niet kyven.
Ik ga; maar klop'er wakker op.

JAN.

Ik sla je strak wel voor den kop.

ZEVENTIENDE TOONEEL.

JAN in 't Pothuis.

WEL aan, ik voeg my in den winkel.
Kom, spanriem, kurkbien, en klopfchinkel,
Elk toon nu wat hy heeft geleerd:
Die 't beste kan word 't best geëerd.
Gy moet me helpen als gezellen.
Ik zal ze fraay in orde stellen.
Wat haalt een mensch ook op zen lyf,
Om 't temmen van een nikkers wyt.
't Verdriet me, waar of zy mag blyven?
Kom, 'k mag met jou men tyd verdryven,
O nobele virgini blaân!

Hy stopt een pyp Tobak.

En eens een pypje stoppen gaan,
Het geen me beter nu zel imaaken,
Als 't best dat kokoom toe kan maaken.
Het trekt de dampen uyt het brein,
En maakt ons het verstand weër rein;
En gy, o edelste der dranken!

De rechte Medicyn der kranken,
 Gy tart het allerbest banket,
 Dat ooit op tafel wierd gezet!
 Ja, 'k durf dat zonder misflag roemen,
 En 't best dat in ons land is noemen.
 Voorwaar het smaakt als koek zo zoet,
 Ik ben verslinderd op dat goed,
 En zou myn laatste duit verdrinken.
 Maar, daar komt Griet, nou zel 't rinkinken
 Eerst aangaan. Seldrement! sta vast.

ACHTIENDE TOONEEL.

GRIET, JAN *in 't Pothuis.*

GRIET.

EI zie, hier zit myn hangebass,
 Wie dat voor my de kost moet winnen.
 Maar, hey! wat zel hy nou beginnen?
 Zit gy dus leeg en kykt, Schavuit?
 Dat 's fraay!

JAN.

He!

GRIET.

He je gat toe, Guit.

JAN.

O! zy begint, 't zal nou wel komen.

GRIET.

Wat droes of hy heeft voorgenoomen?

Hoe! werkje niet als ik uit ben?

Wat zegje?

JAN.

Dat 'k niet werken ken.

'k Ben moe.

GRIET.

Ja lui, wil jy licht zeggen.
 Kom 'k moet de bull'pees weêr eens leggen
 Om jou verframde lamme leên:
 Ik zal jou zo terstond, zo 'k meen,
 Wel willig, en weêr gauwer maaken.

Griet binnen.

JAN.

Maar, hoe of deze kock zel sînaaken?

GRIET *weêr uit komende met de bullepees.*

Zie daar de Bull'pees myn geweer,

Griet zet de hoed van Jan op haar hoofd.

Dus lyk ik Pallas met haar speer.

Uw hoed kan me een helmet verstrekken,

Nu 'k lust heb om te veld te trekken.

Dat's een...

JAN *baar slaande met den Spanriem.*

Dat's twee, dat's drie, dat's vier.

GRIET.

Wel man, hoe duiker heb ik 't hier?

Hoe! jy me slaan! 't eerst van uw leven!

JAN.

Kom ik moet jou noch bet wat geeven.

Sa! Spanriem, toon hier eens je kracht.

GRIET.

Men alderlieffte Keesje, zacht,

Hou op, ik bid jou om genaden.

JAN *al slaande.*

Een beetje klop dat kan niet schaaden.

GRIET *knielende.*

Och! och! je schend men hiele lyf.

'k Bid, denk toch, dat ik ben jou wyf,

Jou eige vleisch en bloed, helaafy!

JAN.

En ik jou man en voogd; Temtaafy.

Kom,

Kom, dans eens naar den nieuwen zwier.

GRIET *opstaande, terwyl Jan haar slaat.*

Oey! oey!

JAN.

Geef nou die Bull'pees hier,

Die ik zo meenigmaal moest proeven.

Ga nou weër al de buurt door snoeven,

Dat gy men voogd zyt. Maar, kom an,

Eens door myn beenen heen.

GRIET.

Maar man,

Ik bid je, wees...

JAN.

Durf jy noch spreken?

'k Zal jou den kop aan stukken breeken.

*Zy kruipt onder zyn beenen deur, en by gaat
op haar zitten.*

Kyk, vrinden, wat een vreemde zaak,

Hier zit Sint Joris op den draak.

Leg stil, en wil u niet beweegen,

Maar luister naa myn reën te degen.

Zweert straks hier by den droes, waar dat

Wel eer een vrouwe hoofd op zat,

En by de kwaadste van de wyven,

Daar de historien van schryven,

Dat jy me zult gehoorzaam zyn,

En nooit by Maay, of scheele Tryn

Meër loopen; noch ooit iets beginnen,

Dat stryd met myn oprechte zinnen.

GRIET.

Sla my vry dood, zo 'k anders doe.

JAN.

Hoe na ben jy jou leeven moë,

Nou jy me moet gehoorzaam weezen?

Maar wakker, nou eens op gereezen.

C 2

Ik

Ik moet eens zien of jy jou woord
 Wel houwen zult; kom blaas me voort
 Eens op. Dus moetmen wyven temmen.
Zy blaast op, en by geeft haar een kinnebakslag.

De Spanriems slaagen moeten klemmen,
 Doen zy niet, wyf?

GRIET *beel beleeft neigende.*

Ja, liefste kind.

JAN.

Maak maar dat jy niet weêr begint.

GRIET.

Neen bekje, 'k zal me dat wel wachten,
 En dienen jou by daag en nachten.

JAN.

Wel aan; haal me eens een kanne bier:
 Maar kom me daatlyk weder hier.

GRIET, *gaande in't huis van Maayke.*

Ik zel, myn hartje.

NEGENTIENDE TOONEEL.

KEES, JAN.

KEES.

SEldrementen!

Wel Jan, je bent een vent der venten,
 En waard men jou in goud beslaat.

Ja wel, men allerbeste maat,
 Hoe zel ik my hier dankbaar toonen,
 En jou dees goeijen dienst beloonen?

JAN.

'k Heb eers genoeg, en loon vol op,
 Nu ik jou wyf heur dollen kop
 Getemd zie, en gebragt tot reden,
 Kom, laaten wy ons weêr verkleeden,

En draagje voort gelyk een man,
 En neem nou de voogdyſchap an.
 Jy hoeft je wyf nou niet te vreezen,
 Het ſmeersel van de bullepeezen,
 En Spanriems oly, is goe raad,
 Dat jou nou maar te onthouden ſtaat.

K E E S.

Ik zweer gy zult nou niet meêr hooren,
 Dat my men wyf zal ringelooren.

J A N.

Maar maaken wy ons hier van daan.
 Jou wyf is eens om bier gegaan.
 Zy komt voort weer. Zy moſt niet merken,
 Dat gy dees kuur my uit liet werken,
 Of al jou rippetafy lag
 Weer neer, gelyk zy eertyds plag.

K E E S.

Nooit zag ik beter kuur bedryven,
 Kom Dokter van de kwaaije wyven,
 Ik volg in alles nou je raad.

T W I N T I G S T E T O O N E E L.

F O K E L, G R I E T, L O B B R I G, M A A Y K E,
 L U I T J E, L Y S B E T H. *Alle uit het huis
 van Maaike.*

MAAR hoor eens. F O K E L *Griet vaſthoudende.*

G R I E T.

'k Durf niet, Krelis ſtaat

En wagt.

L O B B R I G.

Kan dit zo ras verand'ren?
 Wanneer wy flus noch by malkand'ren

Vergaderd waaren, toen schein jou
Geen droes te kwaad te zyn, en nou
Sta jy hier als piet snot te kyken.

GRIET.

Dat loof ik wel.

MAAYKE.

Het zou schier lyken

Dat jy heel bent getransubmeert.

LUITJE.

Ja, 't blaadje schynt wel omgekeerd.

LYSBETH.

'k Maak liever vreden met myn Jorden,
Eer't ook misschien men beurt mogt worden.

GRIET.

Ja, Lysbeth, 'k zou je dat ook raân.

'k Wou ik dit ook eer had gedaan.

Geen huisgezin kan ooit beklyven

Als man en vrouw te saamen kyven:

Die twee die moeten zyn als een,

En in al 't geen zy doen gemeen,

En d'een des anders eer bewaaren,

De man in 't zyn, de vrouw in 't haaren

De meester zyn; en zo'er iet

In 't heym'lyk tusschen heur geschied,

Men moet daar met geen aâr van spreken.

NEELTJE *over haar deur komende.*

Hier zel de droes de passy preeken!

Ja wel, de waereld loopt op 't end,

En't rad schynt heel en al gewend.

Hoe wel schynt zy een van de vroomen!

L A A T S T E T O O N E E L.

KEES en JAN elk wêr in zyneigen gewaad, GRIET,
NEELTJE, FOKEL, LOBBRIG, MAAYKE,
LUITJE, LYSBETH.

GRIET.

Och! och! ik zie men Man daar koomen.
GRIET *beleefd neigende, geeft hem de kan.*
Gen dag, Kornelis Koerten, lief,
Heb jy hier meê nou jou gerief,
Of kan ik je noch verder dienen?
Gebiê maar.

KEES.

Wel, dat zou ik mienen.

'k Wil datje voort, dat wy het zien,
Voor buurman Jan, valt op je knien,
En bid al 't geen je hebt misdreeven,
Of hy je dat nu wil vergeeven.

GRIET *knielende.*

Zie hoe ik jou geboden eer.
Jan buur, 'k val voor je voeten neêr,
Ging ik jou naam of faam ooit krenken,
Ik bid, wil daar niet aan gedenken:
Of zo ik jou flus heb verstoord,
En sprak ik een onhebb'lyk woord,
Ik heb berouw en groot leetwezen,
Het zal niet meêr geschien na dezen.

JAN.

Rys, buurvrouw. 'k denk daar niet meer aan,
'k Vergeef je 't geen je hebt misdaan.
Dat 's een getemt. 'k wil meê bedaaren,
En met men vrouw voort al myn jaaren
In vree doorbrengen: want, ik zie 't,

1171705
40 DE ONTVOOGDE VROUW.

Al dit geweld dat deugd gants niet.

Jan kust zyn Vrouw.

Wel wyfje, 'k fluit hier meê de vreden.

Wat zegje, kind?

NEELTJE.

'k Heb duizend reden

Om bly te zyn, myn lieve Man,

Nou ik je weêr behaagen kan.

LOBBRIG

'k Wil met men Man ook vrede sluiten,

En bannen alle twist daar buiten.

FOKEL, MAAYKE, LUITJE, LYSBETH,
te gelyk.

En ik volg meê dit zelve spoor,

Dus komt men 't vrouwetemmen voor.

E I N D E.